

wird das DLL-Projekt mit der Unterstützung von Goethe-Institut eingesetzt. Die Grundlagen der Sprachwissenschaft werden auch auf Deutsch behandelt. Nach dem Schulpraktikum ändert die Hälfte der Befragten ihre Stellung zum Lehrerberuf und äußert vermutliche Bereitschaft zur Arbeit als Lehrkraft, aber eher in den Sprachkursen.

Literatur:

1. EPG=European Profiling Grid. eGrid: Willkommen auf der Webseite des EPG-Profilrasters. Retrieved from <https://egrid.epg-project.eu/de/egrid> [in German].
2. Order № 2736 of 23.12.2020 of the Ministry of Economy on approval of the professional standard for the professions "Teacher of primary classes of general secondary education", "Teacher of educational institution of general secondary education", "Teacher of primary education" Retrieved from <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=22469103-4e36-4d41-b1bf-288338b3c7fa&title=RestrProfesiinikhStandartiv> [in Ukrainian].
3. Schart, M., Legutke M. Lehrkompetenz und Unterrichtsgestaltung. München : Klett, 2012. 199 S.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-MKfpgoe-2022.40>
УДК 378.147:81'243

*Холоденко О. В.
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова*

ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Педагогічний процес спрямований на професійний розвиток і формування особистості в умовах навчання іноземним мовам у закладах вищої освіти залишається предметом нашого наукового пошуку. Формування іншомовної компетенції ґрунтується на низці педагогічних аспектів, які передбачають одночасну підготовку фахівця та формування всебічно розвиненої особисті.

Серед багатьох педагогічних підходів найбільш поширеним щодо формування іншомовної компетенції у закладах вищої освіти є комунікативно-діяльнісний підхід, і саме діяльність студента як чинник професійно-особистісного становлення завжди пригортала увагу педагогів. Концептуальні положення щодо перетворюючої ролі діяльності під час освітньо-виховного процесу дослідженні у наукових працях І. Беґа, О. Безпалько, Р. Вайноли, А. Виготського, Л. Міщик, С. Савченко, Ю. Руденко та ін. Заслуговує на увагу

дослідження Л. Середюк, предметом наукового пошуку якої стали педагогічні умови оптимізації процесу особистісного самовираження, що протікає в умовах творчої діяльності, яка ґрунтується на засадах вибору її форм і видів (Середюк, 2002). О. Юдіна, Р. Вязова, Л. Компанієць акцентують увагу на особливості формування нової культури свідомості під час іншомовної комунікативної діяльності студентів (Юдіна, Вязова, Компанієць, 2021:173).

Як відомо вибірковість діяльності особистості визначається мотивами діяльності. Перетворення потреб особистості на її інтереси, а інтересів – в мету являють собою дві стадії внутрішньої мотивації діяльності. Отже, перед педагогами вищої школи стоїть найперша задача – активізація мотиваційної складової студента у процесі формування іншомовної компетенції. Активізація мотивації відбувається на всіх етапах формування зазначеної компетенції, проте на нашу думку, на етапі формування соціокультурної компетенції, яка відбувається протягом кожного заняття, це є найбільш ефективним.

Зазначимо, що до іншомовної компетенції відносять: мовну компетенцію (фонетичну, лексичну, граматичну), мовленнєву компетенцію (компетенцію у аудіюванні, читанні, говорінні та письмі), соціокультурну компетенцію (країнознавчу, лінгвокраїнознавчу). Саме соціокультурна компетенція, в частині країнознавчої, є тим інструментом, який використовує викладач іноземної мови для мотивації студентів, звертаючи увагу на сучасні особливості іншомовної культури країни, мова якої вивчається, зміст та динаміку подій в цій країні, потужність комунікаційних зв'язків як у професійних так і у особистісних сферах, тощо. Це мотивує студента до оволодіння іноземною мовою як у професійній сфері так і у особистісному розвитку, оскільки сучасний глобальний світ надає потужні можливості для самореалізації особистості, усвідомлення цілісності світу, значущості міжкультурної взаємодії.

Активізація вмотивованості студентів на шляху формування іншомовної компетенції спонукає його до когнітивної, комунікативної та практичної діяльності. Когнітивна діяльність – це система особливостей пізнавальної, перш за все аналітико-синтетичної діяльності, організації пам'яті, стратегії вибору засобів і способів дій та прийняття рішень. Когнітивна діяльність протягом вивчення іноземної мови тісно пов'язана з лінгвокультурологічним підходом навчання, який у лінгвістиці пов'язує мову та культуру. Лінгвокультурологія як наука займається історичним та сучасним розвитком мови через особливості духовної культури. Як зазначалось вище, глобалізація призвела до необхідності врахування світоглядних розбіжностей представників різних культур. Мова як

засіб зберігання колективного досвіду, закодованого в словах, дозволяє його осмислити (Маслова, 2001).

Когнітивна діяльність під час вивчення іноземної мови тісно пов'язана з комунікативною діяльністю здобувачів освіти. Комунікативна діяльність активізує та посилює процес формування іншомовної компетенції. Спілкування як вид комунікативної діяльності слугує здійсненню пізнання, сприяє розвитку індивідуальних рис особистості. Правильна організація комунікативного простору та моделей спілкування сприяє виховному процесу, оскільки є способом формування певного досвіду, формує модель професійно-соціальної поведінки створеної на основі соціальних норм та правил, прийнятих в країні, мова якої вивчається. Одночасно з цим відбувається процес формування стійких комунікативних умінь та навичок. Під час комунікативної діяльності здобувачі освіти інтегрують мовні та мовленнєві знання, уміння та навички, формують у власній свідомості цілісну картину іншомовного світу.

Практична діяльність у формуванні іншомовної компетенції здобувача освіти є основою комунікативної взаємодії у професійно-особистісних сферах. Така взаємодія сприяє підготовці фахівця спроможного здійснювати професійну діяльність іноземною мовою, ефективно її організувати та впроваджувати через здобуті знання, сформовані комунікативні уміння і навички та засвоєний досвід виконання певних соціально-професійних ролей, які формувались під час занять з іноземної мови. Практична іншомовна діяльність має обов'язково включати пошуковий, дослідницький, проблемний методи, сприяти тому, щоб здобувач освіти самостійно контролював свої знання, здійснював реалізацію творчих здібностей, самостійно планував свою роботу, структурував її, формулював висновки, отримувал результати.

Отже, для успішного формування іншомовної компетенції треба враховувати такі педагогічні аспекти як мотивація до навчання, спрямування роботи здобувачів освіти на ефективну когнітивну діяльність, активізацію комунікативної діяльності для засвоєння комунікативних моделей поведінки з урахуванням норм та правил професійно-соціальної поведінки іншомовного соціокультурного середовища, посилення практичної діяльності іноземною мовою спрямованої на професійні галузі здобувачів освіти.

Використана література:

1. Маслова В. А. Лингвокультурология. М. : Академия, 2001. 208 с.
2. Середюк Л. А. Педагогічні умови оптимізації процесу особистісного самовираження старшокласників : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.07 «Теорія та методика виховання». К., 2002. 18 с.
3. Юдіна О. В., Вязова Р. В., Компанієць Л. Г. Іншомовна підготовка здобувачів вищої освіти до професійно орієнтованої міжкультурної комунікації. Наукові записки

DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-MKfpgoe-2022.41>

УДК 378.091.3:373.5.011.3-051:004.77

*Яременко-Гасюк О. О.
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова*

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сучасний заклад вищої освіти зараз стоїть перед новими викликами сучасного життя. Адже широке використання інформаційних та комунікаційних технологій надає широкий діапазон у вирішенні освітніх завдань, але й, відповідно, вимагає впровадження нових підходів до навчання для забезпечення формування професійних, творчих, комунікативних навичок. Таке використання повинно значно розширити можливості вже існуючих технологій навчання.

Європейський досвід говорить про те, що вирішення освітніх завдань починається з професійної підготовки педагога, вчителя. І саме в цій освітній ланці слід здійснювати інтенсивне впровадження мультимедійних систем, цифрових технологій, або інформаційних технологій. «Під цим терміном розуміють процеси нагромадження, обробки, подання і використання інформації за допомогою електронних засобів.»(Жалдак, Шут, 2012: 4) Саме таке розуміння є основним у інформатизації освіти, яку визначають «як створення умов для вільного доступу до більших обсягів активної інформації в базах даних, базах знань, електронних архівах, довідниках, енциклопедіях» (Жалдак, Шут, 2012: 4)

Використання мультимедійних технологій є дуже символічним в сучасному навчальному процесі, який вимагає інтеграції багатьох дисциплін та сприйняття природних явищ як єдиного цілого, адже самі вони, ці технології виникли «на стику багатьох галузей знань».

Які ж можливості надає використання таких технологій саме у підготовці висококваліфікованих кадрів? По-перше, такі технології створюють